

Yrkeshögskolan

RAPPORT 2023

Områdesanalys: Distributions- och försörjningskedjan

PUBLICERAD: 2023-06-09

UPPDATERAD: –

DNR: MYH 2023/3184

ISBN: 978-91-89815-05-6

Myndigheten för yrkeshögskolan

Innehåll

Inledning	3
Innehåll	4
Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar	4
Avstämningar	4
Yrkeshögskolans statistik	5
Bedömning av platsernas utveckling	5
Distributions- och försörjningskedjan	6
Utfall ansökan 2022	7
Resultat från genomförda utbildningar	9
Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt	11
Regionalt utbud och regional efterfrågan	15
Bedömning av utvecklingen för nya platser 2023 och på 3–5 års sikt	18
Definitioner	21

Inledning

Det här är ett analysunderlag som visar hur myndigheten ser på utbildningarnas resultat, efterfrågan på kompetens och utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss utbildningsinriktning – eller en gruppering av utbildningsinriktningar som har en koppling till varandra.

I underlaget presenteras statistik avseende pågående och beviljade utbildningsplatser, resultat för en utbildningsinriktning, eller en gruppering av utbildningsinriktningar samt information om efterfrågan. Varje presentation avslutas med en bedömning av hur myndigheten ser på utvecklingen av utbildningsplatser inom en viss utbildningsinriktning de kommande 3–5 åren och hur många platser som kan beviljas i kommande ansökan.

Bedömningen bygger på en avvägning av vad som är rimligt att bevilja utifrån en rad faktorer, där de tre främsta är

- det ekonomiska utrymme som myndigheten beräknar ha för att bevilja statsbidrag och särskilda medel för programmen
- dimensionering av redan beviljade platser och pågående utbildningar
- efterfrågan på kompetens.

Det bör understrykas, att det kan finnas skillnader gentemot bedömningen och den efterfrågan på kompetens som finns. Myndigheten har begränsade medel och en mängd prioriteringar måste göras mellan samtliga utbildningsinriktningar. Det kan innebära att efterfrågan inte kan matchas med motsvarande antal utbildningsplatser. Andra faktorer kan också påverka och som leder till att det inte är rimligt att genomföra en ökning av en utbildningsinriktning.

Enligt förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan ska myndigheten analysera arbetsmarknadens behov av utbildningar inom yrkeshögskolan.

Målsättningen med områdesanalysen är att bidra till ökad transparens och tydlighet. Underlaget kan både hänvisas till inför det att en ansökan öppnar och vid bedömning och kan förhoppningsvis bidra till att skapa en röd tråd från den enskilda ansökan till myndighetens beslut. Det är värt att understryka att bedömningen av en utbildningsansökan väger in fler faktorer än just områdesanalyserna.

Innehåll

Strukturen är densamma för samtliga områdesanalyser. Varje områdesanalys innehåller följande information:

- utfall av årets ansökan och det nya utbildningsutbudet
- resultat från genomförda utbildningar
- beskrivning av efterfrågan på 3–5 års sikt
- regionalt utbud och regional efterfrågan
- bedömning av nya platser med avslut per år.

Yrkeshögskolans utbildningsinriktningar

Det finns drygt 200 utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan. Till varje utbildningsinriktning hör en SUN-kod som myndigheten har tagit fram genom att utgå från Svensk utbildningsnomenklatur (SUN). All statistik som presenteras är uppbyggd efter detta system.

Varje utbildningsinriktning leder till en yrkesroll eller flera närliggande yrkesroller. Det finns också utbildningsinriktningar som kategoriseras som "övriga" utbildningsinriktningar. Dessa övriga SUN-koder kan innehålla både specifika utbildningar för vilka det av någon anledning saknas en dedikerad inriktning, eller mer obestämbare utbildningar som inte passar in i några av de andra SUN-koderna.

Antalet utbildningsinriktningar kan förändras över tid. Myndigheten kan ta bort eller lägga till SUN-koder beroende på utvecklingen på arbetsmarknaden.

Avstämningar

I framtagandet av denna områdesanalys har avstämningar skett med olika berörda branscher eller andra relevanta aktörer som kan bidra till att ge en samlad bild av efterfrågan på kompetens på nationell och regional nivå.

Yrkeshögskolans statistik

Det finns en hel del statistik om yrkeshögskolan och för den som vill veta mer hänvisas till myh.se och scb.se.

Här presenteras endast en begränsad del och det statistiska underlaget som tas upp är

- statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser per utbildningsinriktning
- examensgrad från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- andel i arbete från avslutade utbildningar per utbildningsinriktning
- arbetets överensstämmelse med utbildningen per utbildningsinriktning
- utnyttjade platser per utbildningsinriktning.

Statistik över pågående och beviljade utbildningsplatser utgör en grund för dimensionering av nya utbildningsplatser. Det som är särskilt relevant att visa i detta sammanhang är statistik över platser per slutår, för att illustrera vilket utflöde av kompetens som utbildningarna kan bidra med per år om alla beviljade platser utnyttjas.

Statistiken visar också var i landet beviljade utbildningar är placerade. Utbildningar inom yrkeshögskolan ska ha en utifrån arbetslivet lämplig regional placering och den regionala efterfrågan är en viktig aspekt vid beviljandet av nya platser.

Examensgrad, andel i arbete, arbetets överensstämmelse med utbildningen samt utnyttjade platser är alla olika sätt att mäta utbildningarnas resultat per utbildningsinriktning.

Bedömning av platsernas utveckling

Det nya underlaget avslutas med en bedömning av hur antalet platser per utbildningsinriktning kommer att utvecklas på 3–5 års sikt och hur många platser som kan beviljas i kommande ansökan.

Bedömningen är inte ett facit över hur det kommer att bli. Antalet platser kan komma att bli lägre eller högre än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer såsom bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan alla utbildningsinriktningar.

Distributions- och försörjningskedjan

Denna områdesanalys omfattar de utbildningsinriktningar inom yrkeshögskolan som bidrar till kompetensförsörjningen i en verksamhets distributions- och försörjningskedja. Det handlar om inköp, transport, tull, lager och logistik.

Inköp och offentlig upphandling	SUN-KOD 341za
Ekonomi med inriktning mot logistik	SUN-KOD 349zn
Logistik, spedition och transport	SUN-KOD 840aa
Tull	SUN-KOD 349za
Övriga utbildningar företagsekonomi, handel och administration	SUN-KOD 340xy

Utfall ansökan 2022

Utbildningsinriktning	Ansökningar	Beviljade ansökningar
Inköp och offentlig upphandling	25	2
Ekonomi med inriktning mot logistik	25	7
Logistik, spedition och transport	2	1
Tull	2	1
Övriga utbildningar företagsekonomi, handel och administration	7	2

Källa: MYH.

Pågående och beslutade platser per utbildningsinriktning och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år som kommande beslut kan påverka.

Utbildningsinriktning	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Inköp och offentlig upphandling	585	585	615	275	65	
Ekonomi med inriktning mot logistik	572	524	511	389	232	
Logistik, spedition och transport	215	188	208	68	20	
Tull	35	104	69	104	35	
Övriga utbildningar företagsekonomi, handel och administration*	35	35	70	70		

*Innehåller utbildning inom hållbarhet.

Källa: MYH.

Platser som beviljas efter ansökan 2023 påverkar i huvudsak slutåren 2026 och framåt, eftersom utbildningarna är cirka 400 yrkeshögskolepoäng långa. Nya platser kan fyllas på vid varje ansökningsomgång och på så vis byggs utflödet på framåt.

Dessutom innehåller utbildningsinriktningen e-handel ett par utbildningar inom e-handelslogistik. Utbudet av dessa utbildningar redovisas nedan. Denna typ av utbildningar kan framöver komma att ingå i utbildningsinriktningen ekonomi med inriktning logistik.

Platser med slutår per län	2023	2024	2025	2026	2027	2028
E-commerce logistiker	70	70	70	70	35	

Källa: MYH.

Utöver ovanstående utbildningsinriktningar finns utbildning inom produktionslogistik under utbildningsinriktningen produktionstekniker, vilken redovisas i områdesanalysen *Industriell produktion*.

Det finns även en utbildning som har koppling till både digital handel och logistik i utbildningsinriktningen affärsutvecklare samt en utbildning inom offentlig upphandling inom utbildningsinriktningen övriga utbildningar inköp, försäljning och distribution.

Inom YH-flex beviljades tio platser inom inköp och upphandling både 2022 och 2023.

Resultat från genomförda utbildningar

Examensgraden de tre senaste slutåren.

Utbildningsinriktningar	2019	2020	2021
Inköp och upphandling	77 %	78 %	79 %
Ekonomi med inriktning mot logistik	77 %	66 %	68 %
Logistik, spedition och transport	62 %	64 %	67 %
Tull	53 %	63 %	79 %
Övriga utbildningar företagsekonomi, handel och administration	..	63 %	71 %
Totalt för yrkeshögskolan	72 %	72 %	70 %

Källa: SCB.

Om en cell är prickad betyder det att antalet observationer är för få för att kunna visas.

Andel i arbete och arbetets överensstämmelse med utbildningen helt eller till största delen året efter examen (avser examinerade 2021).

			Överensstämmelse arbete – utbildning			
	Andel i arbete	Felmarg. ±	Helt/till största delen	Felmarg. ±	Till viss del	Felmarg. ±
Inköp och upphandling	92 %	3 %	71 %	5 %	19 %	5 %
Ekonomi med inriktning mot logistik	92 %	4 %	45 %	8 %	42 %	8 %
Logistik, spedition och transport	86 %	8 %	64 %	11 %	22 %	10 %
Totalt för yrkeshögskolan	91 %	1 %	65 %	1 %	25 %	1 %

Angivet med 95 procents konfidensintervall.

Källa: SCB.

Resultat för utbildningsinriktningarna tull och övriga utbildningar företagsekonomi, handel och administration kan inte redovisas då antalet observationer är för få för att kunna visas.

Andel outnyttjade platser per startår.

Utbildningsinriktningar	2020	2021	2022
Inköp och upphandling	4 %	4 %	9 %
Ekonomi med inriktning mot logistik	14 %	10 %	4 %
Logistik, spedition och transport	3 %	13 %	10 %
Tull	8 %	7 %	3 %
Övriga utbildningar företagsekonomi, handel och administration	–	0 %	0 %
Totalt för yrkeshögskolan	9 %	9 %	12 %

Källa: MYH.

Om en cell är streckad betyder det att det inte startade någon utbildning det året.

Reflektion över resultat från genomförda utbildningar

Examensgraden för utbildningsinriktningarna inköp och upphandling samt tull ligger nästan tio procentenheter över genomsnittet för yrkeshögskolan. De andra utbildningsinriktningarna har en examengrad som ligger ungefär i nivå med yrkeshögskolans genomsnitt.

Andel i arbete för de tre utbildningsinriktningar för vilka resultat kan visas, ligger ungefär i nivå med genomsnittet för yrkeshögskolan, med undantag för logistik, spedition och transport som ligger något under genomsnittet.

Överensstämmelsen är högre än genomsnittet för inköp och upphandling men för ekonomi med inriktning logistik är överensstämmelsen låg, hela tjugo procentenheter under genomsnittet. Det är dock en nästan lika hög andel avseende överensstämmelsen som heter till viss del och sammantaget når de båda resultaten nästan upp till yrkeshögskolans genomsnitt för denna utbildningsinriktning. Logistik, spedition och transport har en överensstämmelse som ligger i nivå med genomsnittet.

Platserna nyttjas i hög utsträckning inom samtliga utbildningsinriktningar.

Slutsats

Resultaten för överensstämmelsen gällande andelen av de examinerade som svarar att arbetet helt eller till största delen överensstämmer med utbildningen för utbildningsinriktningen ekonomi med inriktning logistik sticker ut som ovanligt lågt. Det kompenseras visserligen av att det är en ovanligt hög andel som svarar att arbetet till viss del överensstämmer med utbildningen, så om dessa två mått läggs ihop blir resultatet inte lika avvikande. Överensstämmelsen är dock inte så stark för utbildningar inom denna utbildningsinriktning och vidare analys om vad detta kan bero på kan behövas.

Efterfrågan på kompetens på 3–5 års sikt

Inköp och upphandling

Inom denna utbildningsinriktning ryms utbildningar med benämningen inköp och supply management, inköpare och upphandlare, inköpare samt offentlig upphandlare.

Utbildningsvägar in i yrket som inköpare är eftergymnasial utbildning via högskola eller yrkeshögskola. Internutbildning förekommer också i större företag. Men enligt Sveriges offentliga inköpare (SOI) är det inget absolut krav, en gedigen erfarenhet från rätt områden kan kompensera för en formellt sett mindre omfattande utbildningsbakgrund. Till exempel kan en utbildning i datavetenskap vara grunden för en it-inköpare, eller sjuksköterskeutbildning för en inköpare som ska jobba med sjukvårdstjänster. SOI har identifierat tretton kompetensområden i en kompetensprofil för offentlig inköpare. Materialet finns publicerat i rapporten *Framtidens offentliga inköpare* (2019).

För upphandlare krävs enligt SOI ofta utbildning på högskolenivå med ekonomisk, juridisk eller teknisk inriktning eller en kombination av dessa.

Krav på miljömässig offentlig upphandling som bidrar till ett hållbart samhälle gör att kompetenskraven förändras. Hållbarhetsarbete blir därmed viktigt och integrerat i inköpsarbetet. Kunder har därtill ett större hållbarhetstänk vilket bidrar till att hållbarhetsarbete inte längre behöver vara kopplat till kostnader, utan kan även ses som en konkurrensfördel på marknaden.

Digital kunskap är också en viktig del i arbetet med inköp och upphandling. Teknisk utveckling och digitalisering medför nya kompetenskrav eftersom en stor del av arbetet utförs i affärssystem.

Inköpare och upphandlare ingår i yrkesgruppen 3323 – inköpare och upphandlare. Enligt statistik från SCB fanns det cirka 20 000 yrkesverksamma inköpare och upphandlare i Sverige 2021. Antalet anställda i åldersgruppen 55–59 år som beräknas gå i pension under perioden 2026–2030 bestod av knappt 2 500 personer. För närvarande ligger yrkeshögskolan med ett utflöde om cirka 600 platser per år, vilket skulle innebära cirka 3 000 platser över en femårsperiod.

Enligt Arbetsförmedlingen är det stora möjligheter till arbete på tre års sikt för yrkesgruppen. Yrkesprognoserna bygger på en datadriven modell som kombinerar Arbetsförmedlingens egen verksamhetsstatistik med SCB:s statistik. Yrkesprognoserna baseras på SSYK, som står för standard för svensk yrkesklassificering och som är ett system för att gruppera individers yrken eller arbetsuppgifter. Bedömningen i yrkesprognoserna kan förändras över tid. De uppgifter som anges i denna områdesanalys baseras på vad som gällde vid tiden strax före publiceringen av områdesanalysen.

Ekonomi med inriktning mot logistik

Logistiker är en bred benämning på arbete med planering och styrning av olika typer av flöden i ett företag eller i en verksamhet. I transportföretag handlar logistiken om lager- och transportplanering. Tredjepartslogistik innebär att ett företag anlitar ett annat företag som är specialiserat för att ta hand om logistiken.

Inom denna utbildningsinriktning ryms utbildningar med olika namn såsom affärslogistik, demand chain management, green logistics management, internationell affärslogistik, internationell transportlogistik, logistics planner, logistik och transportledning, logistiker, logistikdesigner, logistiksamordnare och transportledare. Det är en stor spridning mellan namnen på utbildningarna.

En del av dessa utbildningar fanns tidigare under utbildningsinriktningen logistik, spedition och transport men efter en genomgång har myndigheten gjort en omfördelning. Utbildningar inom ekonomi med inriktning mot logistik innehåller utbildningar som handlar om styrning, planering, ledning och utveckling medan utbildningar inom logistik, spedition och transport har en tyngdpunkt inom spedition. Ibland kan innehållet i utbildningarna bestå av delar som passar in på båda utbildningsinriktningarna och myndigheten väljer då den utbildningsinriktning som utbildningarnas innehåll motsvarar bäst. Myndigheten gör vidare bedömningen att utbildningar kopplade till e-handelslogistik som finns under utbildningsinriktningen e-handel framöver kan ingå i utbildningsinriktningen ekonomi med inriktning logistik.

I Transportföretagens rapport *En transportsektor i förändring – ett kompetensperspektiv* (2023) görs bedömningen att behovet av kompetens inom logistik och lagerhantering kommer att öka de närmaste åren när det gäller digitala system och interaktion med autonoma

system. Behovet av speditörer med kompetens inom regelverk för handel och tull väntas också öka. De teknikområden som enligt rapporten påverkar logistik och lagerverksamhet de närmaste åren är främst digitalisering, uppkoppling och automation. Uppkoppling och sensorer kan ge tillgång till data om allt från position av varor och fordon till data om tillståndet för försändelser – temperatur, vibrationer och fuktighet. Detta kan sedan användas för att utveckla och optimera logistiktjänsterna. Med automation kan vissa beslut och processer inom logistiken dessutom baseras på data och skötas utan mänskligt ingripande. Till exempel kan transporter och rutter optimeras för att öka fyllnadsgraden i lastbilar och minska antalet resor. En utmaning för att få detta att fungera optimalt är enligt rapporten att få till en ökad delning av data mellan företag i värdekedjan. Samtidigt kan företag behöva skydda sin data, både på grund av konkurrensskäl och för kundernas integritet.

Kraven på en hållbar och effektiv logistik ökar och transporternas utsläpp av växthusgaser är en stor utmaning. Det behövs en både effektiv och smart planering av hela distributionskedjan för att hantera den utmaningen. Digitaliseringen kan bidra till mer smarta och hållbara transporter. Digitalisering av fraktsedlar med enhetligt system, en så kallad blockkedja, för alla transportslag där all information finns att hämta i molnet, är ett exempel på utvecklingen. It-hantering kring transporterna är ett annat. I takt med en ökande digitalisering i gränsstationer kommer transporter inom Europa att bli smidigare. Den ökade digitaliseringen och automatiseringen av arbetsuppgifter påverkar behov av styrning och ledning av automatiserade processer. Kunskap om hur planera klimatsmarta och hållbara transporter, komplexa distributionssystem, internationella regler, beställansvar, transporträtt, teknikutveckling och lagerhantering är exempel på innehåll som kan vara viktigt i YH-utbildningarna.

Enligt Arbetsförmedlingen krävs oftast högskoleutbildning, men ibland kan en gymnasial utbildning med erfarenhet inom området räcka. Grundläggande gymnasieutbildning kan fås genom exempelvis ekonomiprogrammet. De finns olika typer av ingenjörsutbildningar, civil-ekonomutbildningar eller systemvetenskapliga utbildningar med inriktning logistik. Det finns således ett betydande utbildningsutbud både från universitet och högskola och yrkeshögskolan är därmed inte den enda utbildningsvägen inom logistik.

Logistiker som utbildas via universitet och högskola ingår i yrkesgruppen 2141 – civilingenjörsyrken inom logistik och produktionsplanering. Den yrkesgrupp som till viss del kan vara relevant för högskolan och yrkeshögskolan är 3111 – ingenjörer och tekniker inom industri, logistik och produktionsplanering. Detta är alltså en yrkesgrupp som består av både högskole- och yrkeshögskoleutbildade personer.

Av SCB:s yrkesregister framgår att det fanns knappt 8 400 anställda i yrkesgruppen 3111 – ingenjörer och tekniker inom industri, logistik och produktionsplanering i Sverige 2021. Antalet anställda i åldersgruppen 55–59 år som beräknas gå i pension under perioden 2026–2030 bestod av cirka 1 100 personer. För närvarande ligger yrkeshögskolan med ett utflöde om nästan 600 platser per år med e-handelsutbildningarna inom logistik inräknade, vilket kan vara något högt utifrån de väntade pensionsavgångarna och det utflöde av kompetens som också sker från högskolan.

Enligt Arbetsförmedlingens yrkesprognos är det stora möjligheter till arbete på tre års sikt för yrkesgruppen.

Logistik, spedition och transport

Inom denna utbildningsinriktning finns utbildningar till speditör. Det är en tydlig yrkesroll som innebär att planera godstransporter. Speditören har kontakt med åkerier och transportföretag och planerar med hjälp av dessa så effektiva transporter åt kunden som möjligt. I arbetet ingår att förhandla fraktavtal, beräkna tull- och införselavgifter och teckna försäkringar. Det kan ofta handla om längre och mer komplicerade internationella transporter.

Enligt Arbetsförmedlingen kräver yrket vanligen gymnasie- eller yrkeshögskolenivå. Grundutbildning inom gymnasieskolan kan exempelvis vara handels- och administrationsprogrammet.

Speditörer ingår i yrkesgruppen 3331 – speditörer och transportmäklare. Av SCB:s yrkesregister framgår att det fanns cirka 4 500 anställda speditörer och transportmäklare i Sverige 2021. Antalet anställda i åldersgruppen 55–59 år som beräknas gå i pension under perioden 2026–2030 bestod år 2021 av cirka 500 personer. Detta är alltså det utflöde av kompetens från yrkeshögskolan som allra minst skulle behövas för att ungefärligen motsvara pensionsavgångarna under samma period.

Enligt Arbetsförmedlingens yrkesprognos för yrkesgruppen speditörer och transportmäklare är det dock små till medelstora möjligheter till arbete på tre års sikt för yrkesgruppen totalt.

Tull

Inom denna utbildningsinriktning finns utbildningar med benämningen tullspecialist. Utbildningarna leder utbildningarna till yrkesroller såsom tullspecialist, tulldeklarant, tullagent, tullspecialist/konsult, tulladministratör, tullkoordinator, custom operations specialist, tullspeditör, export- och/eller import-deklarant eller trade compliance officer/manager.

Yrkesrollerna ska inte förväxlas med tulltjänstemän, som utbildas och anställs av Tullverket.

Övriga utbildningar företagsekonomi, handel och administration

Inom denna utbildningsinriktning finns ett litet utbud på temat hållbarhet. Det behövs personer med hållbarhetskompetens som har förståelse för hela produktionskedjan både utifrån lagkrav och en ökad konsumentefterfrågan.

Regionalt utbud och regional efterfrågan

Nedanstående tabeller visar antal platser som avslutas per år i respektive region/län. Antal platser innebär tillgängliga utbildningsplatser och det är inte säkert att det motsvarar antal personer som examineras.

Utbildning inom *inköp och upphandling*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Jämtland och Västernorrland*		35	35	35		
Jönköping	35	35	35			
Kronoberg	30	30	30			
Kronoberg och Skåne*	35	35	35	35		
Norrbotten	35	35	35			
Skåne	35		35	35	35	
Stockholm	175	175	175	70		
Västmanland	35	35	35			
Västra Götaland	140	140	135	35		
Örebro	35					
Östergötland	30	65	65	65	30	

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

Utbildningen inom offentlig upphandling som finns under övriga utbildningar inköp, försäljning och distribution har 35 platser för slutåren 2023–2026 med placering i Skåne, Stockholm och Västra Götaland.

Utbildning inom ekonomi med inriktning mot logistik. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Dalarna och Gävleborg*	35					
Gävleborg			30	30	30	
Halland	30		24	24		
Halland och Västra Götaland*		24				
Jönköping	50	50	55	35	35	
Kronoberg	30	25	25	25		
Norrbottnen och Västra Götaland*	35	35	35			
Stockholm och Västra Götaland*		35	35	35		
Skåne	62	62	64	32	32	
Stockholm	55	35	35	35	35	
Södermanland	30	24	24	24		
Västerbotten	20	44	24	24		
Västernorrland		25	25	25		
Västra Götaland	90	60	65	65	65	
Örebro	70	70	35	35	35	
Östergötland	65	35	35			

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.
Källa: MYH.

Utbildningarna inom e-handelslogistik som finns under e-handel har tillsammans 70 platser för slutåren 2023–2026 med placering i Skåne och Stockholm och Västra Götaland.

Utbildningen inom digital handel och logistik som finns under affärsutvecklare har 35 platser för slutåren 2023–2024 med placering i Stockholm.

Utbildning inom *logistik, spedition och transport*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Norrbottnen och Västra Götaland*	35	35	35			
Skåne	35	35	35			
Stockholm	90	90	90	20		
Västra Götaland	35	28	28	28		
Östergötland	20		20	20	20	

*Uppgifterna bygger på att flera orter har uppgetts i ansökan. Det är inte säkert att utbildning kommer att genomföras på samtliga av dessa orter.

Källa: MYH.

Utbildning inom *tull*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Skåne			35	35	35	
Stockholm	35	70		35		
Västra Götaland		34	34	34		

Källa: MYH.

Utbildning inom *övriga utbildningar företagsekonomi, handel och administration*. Antal platser per region/län och slutår. Färgmarkeringen visar vilka år kommande beslut kan påverka.

Platser med slutår per län	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Stockholm	35	35	35	35		
Västra Götaland			35	35		

Källa: MYH.

Regionalt utvecklingsansvariga

Myndigheten för också en dialog om efterfrågan på kompetens med regionernas utvecklingsansvariga (RUA).

Flera regioner framför att det finns ett behov av kompetens inom inköp och upphandling. Några lyfter specifikt behoven inom upphandling och en region menar att YH-utbildning kan vara en kompletterande kompetens till högskoleutbildade som arbetar inom området. Teknisk utveckling och digitalisering medför nya kompetenskrav menar regionerna och det framförs att krav på miljömässig offentlig upphandling som bidrar till socialt hållbart samhälle gör att kompetenskraven förändras.

Det framkommer även att det finns behov av kompetens inom logistik och att utbildning inom logistik på YH-nivå är efterfrågat av arbetsgivarna. Viss utbildningsväxling kan komma att ske framöver i och med att relativt många yrkesverksamma har en grundskoleutbildning som högsta utbildning. Det kan också bli vanligare att arbetsgivare efterfrågar kunskap på YH-nivå för arbeten inom transport och logistik som bland annat transportledare och transportsamordnare menar en region.

Bedömning av utvecklingen för nya platser 2023 och på 3–5 års sikt

Inköp och offentlig upphandling

Bedömningen innebär i stort sett en dimensionering med utgångsläge från 2024 om cirka 550 platser per slutår. Ökningen 2025 till cirka 600 platser per slutår kan inte bibehållas då yrkeshögskolan inte längre är i expansion. Utbildning till roller inom inköp och offentlig upphandling kan också ske via högskolan. Tyngdpunkten på yrkeshögskolans utbud inom programverksamheten bör förmodligen ligga på inköp då arbete inom upphandling kan kräva högskoleutbildning i högre utsträckning än inköp.

Ekonomi med inriktning mot logistik

Bedömningen innebär en minskning från drygt 500 platser per slutår år 2024 till cirka 450 platser per slutår 2026. Den något lägre andelen vad gäller överensstämelsen, utbudet via utbildningsinriktningarna e-handel och affärsutveckling samt den kompetensförsörjning som också kan ske via högskolan vägs här in i bedömningen för platsernas utveckling.

Logistik, spedition och transport

Bedömningen innebär en minskning från cirka 200 platser för slutår 2024 till cirka 130 platser per slutår 2026 och är en anpassning mot pensionsavgångar och Arbetsförmedlingens yrkesprognos om små till medelstora möjligheter till arbete på tre års sikt.

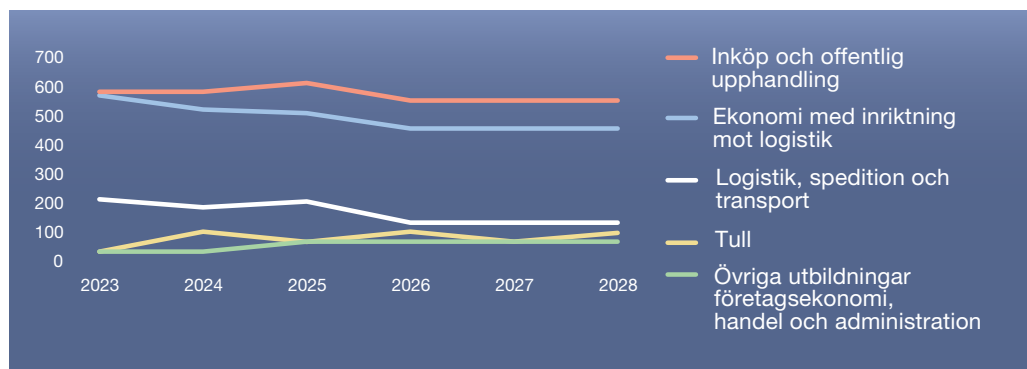
Tull

Bedömningen är att bevara nuvarande utflöde av platser, vilket innebär att inga nya utbildningsplatser kan tillkomma då yrkeshögskolan inte längre är i expansion.

Övriga utbildningar företagsekonomi, handel och administration

Här finns utbildningar inom hållbarhet vilket är en vad myndigheten erfar efterfrågad kompetens av flera olika branscher. En ökning av utbudet kan vara befogad men eftersom yrkeshögskolan inte längre befinner sig i en expansion är bedömningen försiktig lagd.

Myndigheten bedömer att platser med slutår kommer att utvecklas enligt följande för perioden 2023–2028.

Som beskrivs inledningsvis är bedömningen inte ett facit över hur det kommer att bli. Antalet platser kan komma att bli färre eller fler än bedömningen. Det beror på en mängd faktorer såsom bedömning av ansökningar, förändringar i vår omvärld och hur mycket statsbidrag eller särskilda medel som kan fördelas mellan samtliga utbildningsinriktningar. För utbildningsinriktningar som får noll platser i tabellen kan det till exempel vara så att det beviljats platser föregående år.

Bedömningen kommer att ses över årligen, i samband med att områdesanalyserna uppdateras.

Bedömningen bygger på att följande volymer beviljas i ansökan 2023.

Utbildningsinriktningar	Platser (cirka)
Inköp och offentlig upphandling	280 platser för start 2024
Ekonomi med inriktning mot logistik	70 platser för start 2024
Logistik, spedition och transport	65 platser för start 2024
Tull	0 platser för start 2024
Övriga utbildningar företagsekonomi, handel och administration	0 platser för start 2024

DEFINITIONER

Andel i arbete	De examinerades sysselsättning följs upp årligen via en enkät. Det huvudsakliga syftet är att ta reda på hur stor andel av de examinerade som har ett arbete året efter examen och hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen. Andel i arbete avser examinerade som har uppgett att de har arbete året efter sin examen. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.
Arbetets överensstämmelse med utbildningen, helt eller till största delen	Arbetets överensstämmelse med utbildningen, för examinerade som uppgett att de har ett arbete året efter sin examen, mäter hur väl arbetet överensstämmer med utbildningen enligt tre indelningar: helt eller till största delen, till viss del eller inte alls. I detta material har endast resultatet för helt eller till största delen samt till viss del använts. Studerande på utbildningar som inte ger examen eller som inte har tagit examen ingår inte i undersökningen.
Examensgrad	Statistiska centralbyrån (SCB) är ansvarig för officiell statistik om yrkeshögskolan. Den officiella statistiken innehåller bland annat statistik om examinerade och examensgrad. Examensgrad beräknas som andel examinerade av antagna som bedrivit studier på utbildningar som ger examen. Examinerade avser antagna som har uppfyllt alla villkor för examen. Examinerade hänförs till det slutår som en utbildningsomgång har. För examinerade finns en eftersläpning i statistiken på grund av sena kompletteringar. Uppgifter för det senaste referensåret redovisas därför i november.
Konfidensintervall	Eftersom svarsbortfall förekommer är statistiken behäftad med viss osäkerhet. De redovisade procenttalen är därför skattningar med ett 95-procentigt konfidensintervall, vilket innebär att det sanna värdet ligger inom ett visst intervall med 95 procents säkerhet. Intervallet skrivs ut bredvid punktskattningen (andelen) med symbolen $\pm$, till exempel 90 ± 2. Det betyder att det sanna värdet, med 95 procents säkerhet ligger mellan 88 och 92 procent (SCB).
Outnyttjade platser	Outnyttjade platser avser summan av inställda platser och outnyttjade platser tre veckor efter start på varje enskild utbildningsomgång.
SUN-inriktningar	Svensk Utbildningsnomenklatur (SUN) är en klassificering av utbildningar som SCB ansvarar för. Den är en standard för klassificering av enskilda utbildningar samtidigt som den utgör ett system för aggregering av utbildningar till större grupper. Varje utbildning grupperas efter SUN-inriktning. Den mest aggregerade nivån är en position (en siffra). Den mest detaljerade nivån är fyra positioner (tre siffror och en bokstav). Myndigheten för yrkeshögskolan behöver dock kunna gruppera utbildningarna efter en mer detaljerad indelning än den officiella. Därför har myndigheten gjort en egen utvidgning av SUN genom att skapa en femte position bestående av ytterligare en bokstav. Syftet med den lokala utvidgningen är att komma närmare yrken och yrkesroller.

Rätt kompetens i rätt tid.

Myndigheten för yrkeshögskolan

Myndigheten för yrkeshögskolan
Box 145, 721 05 Västerås
www.myh.se